

Mælkeribruget i Danmark 1894.

Af Konsulent **B. Bøggild.**

Idet jeg for 10de Gang skal udarbejde den aarlige Mælkeriberetning til Tidsskriftet, skal der først henpeges paa den store Forandring, der er foregaaet i Mælkeribrugets Stilling her i Landet i de ti Aar 1884—94. — Indtil 1884 var Danmark et kornudførende Land. Der var en aarlig Overskudsudførsel af 26 Mill. Pd. Smør, 2—3 Hundrede Tusinde levende Svin og 20—25 Mill. Pd. Flæsk. Kornudførselen var i stærk Aftagen, medens Overskudsindførselen af Klid og Oliekager var stegen til et Par Hundrede Millioner Pd. aarlig. Og trindt i Landet fandtes private Svineslagterier samt Fællesmælkerier, hvis Ejere som Regel satte Penge til og havde store Vanskeligheder saavel ved at faa en passende Mængde Mælk samlet til Bearbejdning paa et Sted som ved at producere Smør, der kunde maale sig med Herregaardenes.

Andelsmælkerierne i Vestjylland begyndte da at tiltrække sig Opmærksomhed fra alle Landets Egne. De første bleve anlagte meget billig og arbejdede til Andels-havernes fulde Tilfredshed, og derfor blev der i de følgende Aar trods de stærkt faldende Smørpriser anlagt flere og flere Andelsmælkerier. — Andelstanken vandt

mange Landboeres Tillid, og Andelsslagteriet i Horsens oprettedes. — Saa kom Svinesygdommen. Exporten af levende Svin ophørte, og de private Svineslagterier vilde eller kunde ikke betale antagelige Priser. Slagteriet i Horsens fandt da hurtig Efterligning mange Steder, — og i Aarenes Løb har det vist sig, at have været til stor Fordel for Landet, at vi havde faaet hjemlige Slagterier, hvorved Konjunkturerne for Bacon have kunnet været benyttede i størst mulig Udstrækning.

Af Andelsmælkerier blev der stadig anlagt flere, indtil der nu næppe kan paavises et Sted, som mangler et saadant. I Begyndelsen var det alene eller fortrinvis de mindre Jordbrugere, der oprettede Mælkerierne; men efterhaanden have mange større Landmænd faaet Øjnene op for, at det ogsaa kan være fordelagtigt for Herregaarde at være med i disse Mælkerier. — Mange af Tidsskriftets Korrespondenter have maattet ophøre med at indsende Mælkeriregnskaber, efterhaanden som de ere ophørte med at drive selvstændigt Mælkeri, og som karakteristisk for Tiden bør det nu nævnes, at f. Ex. Gaarde som Etatsraad Valentiners, Gjeddesdal og Sallerupgaard, i 1894 ere blevne optagne som Andelshavere i to forskellige Andelsmælkerier.

Ikke alene ere Flertallet af Bøndernes Køer i Løbet af de 10 Aar hurtig blevne fodrede lige saa godt som eller bedre end de respektive Egenes Herregaardskøer tidligere; men de sidste Aars Vanskeligheder med Exporten af Fedekvæg har bevirket, at Malkekvæget er forøget paa Fedekvægets og Faareholdets Bekostning, og alt imens er Kornudførselen aftagen stærkt samtidig med, at Hvede og Foderkorn er bleven indført i stigende Masser, og den aarlige Overskudsindførsel af Klid og Oliekager er naaet op til 3—400 Mill. Pd. — Andelsmælkeriernes Produkt har, ganske vist i Forening med et stigende Margarineforbrug (18—19 Mil. Pd. aarlig), forøget Landets Overskudsudførsel af Smør saaledes, at den 1893—94 er naaet op til 82,8 Mill. Pd.; og samtidig var der en

Overskudsudførsel af 82600 Svin og 85 Mill. Pd. Skinker og Bacon.

Dette hurtige Systemskifte, der særlig karakteriseres ved, at Landets iforvejen betydelige Overskudsudførsel af Smør og Flæsk er mere end tredoblet i kortere Tid end 10 Aar, maa ikke tabes af Minde, naar danske Landmænd nu bekymrede over Tidernes Ugunst se Fremtiden mørkt i Møde. — Der kan være delte Meninger om dette eller hint Skridt i Udviklingen har været vel overvejet, — det kan være tvivlsomt om alle Udgifterne til Stalde, Mælkerier og Slagterier have været nødvendige; men det maa betragtes som en stor og glædelig Kjendsgjerning, at de danske Landmænd i Tide indskrænkede Kornsalget og forbedrede Hysdyrholdet, saaledes at Landet nu staar fuldt rustet til at drage Nytte af Verdensmarkedets mærkværdige lave Sædpriser. — Det kan være tvivlsomt for den enkelte Landmand, i hvor stor Udstrækning han skal indskrænke Dyrkningen af de Kornsorter, der ikke længere kan sælges fordelagtig, og hvorvidt hans Jord nu kan bære Udgifterne til en intensiv Dyrkning; men der er ikke Tvivl om, at det store Flertal af Landmænd skal lægge Hovedvægten paa at tilvejebringe Foder til Køer og Svin og paa at producere Smør og Flæsk saa billig som muligt uden at slaa af paa Fordringerne til Kvaliteten. — Systemskiftet maa betegnes som en heldig Udvikling, og de Fejl, der vise sig at være begaaede, maa man søge at rette.

Hvorledes vilde Tilstanden og Udsigterne for Fremtiden have været, hvis Flertallet af danske Landmænd i Efteraaret 1894 endnu havde været belavede alene eller hovedsagelig paa Kornsalg? — Endnu er der dog Mulighed for at producere Bacon med Fordel, og Priserne paa gode Kælvækøer er et Vidnesbyrd om, at der endnu er Sandsynlighed for, at Mælkeproduktionen kan være fordelagtig.

Aaret 1893—94 begyndte ingenlunde med gode Udsigter for et økonomisk godt Resultat. — Sommeren 1893

havde i de fleste af Landets Egne givet en lille Høst, og baade Hø og Halm stod usædvanlig højt i Pris, fordi Landene Vest og Syd for os, der tildels havde havt ligefrem Misvæxt, maatte skaffe sig Tilførsel baade af Hø og Halm. I Sommer- og Efteraarsmaanederne var der ikke faa, særlig mindre jyske Landbrug, der solgte Hø endog til 3—4 Øre pr. Pd., men da det med saa høje Priser blev vanskeligt for Exportørerne at finde fordelagtig Afsætning, gik i nogle Tilfælde Handelen tilbage, og adskillige andre Landmænd ærgrede sig i Vinterens Løb over, at de ikke havde solgt store Partier Hø og Halm, medens Priserne havde været høje. — Som sædvanlig efter en lille Høst var der de fleste Steder godt Forslag i Foderet, dels fordi man var sparsommelig med det, og dels fordi det i og for sig var drøjt og nærende, hvortil kom, at Vinteren var mild og god. — Og da man naaede April var Frygten for Fodertrang overstaaet. Foraaret kom tidlig og frugtbart, saa at Udbindingen kunde finde Sted 2—3 Uger tidligere end sædvanligt, ikke formedelst Fodertrang, men fordi Græsningen opfordrede til det. Endog store Gaarde satte Kørne paa Græs i Slutningen af April, og i de første Dage af Maj var Udbindingen almindelig.

I Tab. I er paa sædvanlig Maade udarbejdet en Oversigt over Vinterfodringen og Udbyttet deraf paa 22 Gaarde, der ere beliggende i Landets forskellige Egne lige fra det nordlige Jylland og til Sukkerdistrikterne i Maribo Amt. — Som Tabellen viser, arbejder man paa de 22 Gaarde under meget forskellige Forhold og efter indbyrdes meget afvigende Principer. Nogle søge at naa et godt Resultat ved at anvende et rigeligt Foder, medens andre principmæssig søge at undgaa de store Udgifter, og Nr. 9 undlader endog helt at anvende indkjøbte Foderstoffer. — Enkelte ere selv meget utilfredse med det økonomiske Udbytte, saaledes særlig Nr. 3, der er en gammel Korrespondent, hvis Regnskab ikke har været indsendt det sidste Par Aar, men som iaar fremsender det med

Tab. I. Vinterfodringen 1893—94

Mælkeriernes Nr.	Mælkeriernes Nr. i forrige Aars Beretning.	Koholdet.				Vinterfodret Ant. Dage	Opfodret pr. Ko.										
		Antal Køer	pCt. Kælvere inden 1. Januar.	pCt nyinds. Køer	pCt. Kastere og Overløbere.		Pd. Rapskager.	Pd. Palmekager.	Pd. Klid.	Pd. andre Hæ- delsfoderstoffer.	Pd. [Korn.	Ialt Pd. Kraftf.	Pd. Kraftf. pr. D.	Pd. Kløverhøg og Vikkehavrehøg. *)	Pd. Enghøg. *)	Pd. Runkelroer og Gulerødder**)	Pd. Turnips og Rutabaga**)
1	1	116	21	28	14	185	—	—	233	107	583	923	5,0	776	216	—	3274
2	2	78	31	17	15	185	—	32	128	133	768	1061	5,7	—	720	5313	—
3	—	142	42	19	18	203	190	—	336	326	388	1240	6,1	380	—	—	8451*)
4	—	90	62	13	15	223	144	163	494	327	33	1161	5,2	1653	—	—	7788*)
5	5	36,7	41	14	22	216	161	322	322	—	578	1383	6,4	—	556	3466	164
6	6	43	30	19	9	197	—	—	558	326	140	1024	5,2	698	233	1676	3333*)
7	7	159	57	18	16	212	196	—	749	191	126	1262	6,0	151	—	4528	—
8	8	66	47	20	12	196	—	61	—	68	369	498	2,5	473	1036	—	1950
9	9	165	36	13	15	194	—	—	—	—	520	520	2,7	—	727	—	—
10	—	77	56	14	13	185	—	—	106	299	688	1093	5,9	—	1039	—	3324
11	24	207	45	13	19	197	147	41	342	221	142	893	4,5	300	127	6562	—
12	12	170	41	18	20	207	207	—	410	439	397	1453	7,0	647	—	8470	—
13	13	82	66	24	11	216	—	—	511	408	467	1386	6,4	817	366	—	7805
14	14	100	53	24	10	203	53	—	82	488	380	1003	4,9	424	424	5919	581
15	15	36	50	16	—	189	—	—	284	150	345	779	4,1	1333	—	250	2000
16	16	178	30	16	16	208	—	—	374	353	195	922	4,5	600	569	3947	1974
17	17	32	66	3	—	198	101	84	177	172	177	711	3,6	—	3750	7188	—
18	—	22,5	—	—	—	181	86	243	726	932	—	1987	11,0	462	—	3200	4711
19	25	176	20	17	15	210	—	—	138	402	158	698	3,3	1137	114	—	2841
20	20	110	45	23	4	199	—	224	175	305	331	1035	5,2	383	227	3069	613
21	23	270	36	14	25	181	15	—	142	291	472	920	5,1	556	1000	1398	5136
22	22	175	59	23	11	222	100	—	531	258	249	1138	5,1	457	800	7700	—

*) Et Læs Høg regnet til 1200 Pd. naar lntet andet opgives, og en Givt til 5 Pd.

***) En Tønde Runkelroer, Gulerødder og Rutabaga regnet til 180 Pd., en Tønde Turnips til 160 Pd.

*) Sukkerroeffald.

paa 22 Gaarde.

Produceret pr. Ko.						Mælkeforbrug		pr. 100 Pd. opnaaet Kr. for			Antal Kalve		Mælkerisystem
Pd. Mælk	Pd. Smør	Pd. frisk Ost	Pd. Svin levende Vægt	Solgt Pd. skummet Mælk	Pd. sk. Mælk til Kalve og Hushld.	til 1 Pd. Smør	til 1 Pd. frisk Ost	Smør	Ost	Svin	Tillagt	Fedet	
2414	79	79	191	14	427	30,1	12,6	91,57	15,00	28,41*)	17	2	Bøtter
1500	41	23	102	61	285	32,5	13,9	97,30	15,80	29,30*)	15	—	Vand og Is
2100	71	56	90	50	645	26,2	15,1	97,00	12,00	29,00*)	21	9	B & W's Centrif.
3310	101	108	112	8	455	26,6	14,7	97,93	11,00	29,22	24	5	K & H's Centrif.
3027	109	126	79	69	945	27,1	13,6	95,16	13,49	30,40*)	9	—	Alfa-K-Centrif.
2147	71	—	120	—	872	29,5	—	93,35	—	32,00*)	10	—	Mælkekjærning
2617	97	104	146	—	344	26,3	12,0	96,10	10,00	30,00*)	28	—	Alfaturbine
1806	69	6	94	—	744	25,5	13,9	94,00	16,00	—	15	4	K & H's Centrif.
1083	36	—	87	8	450	29,3	—	93,75	—	28,75	25	—	Bøtter
2599	97	99	80	25	412	26,3	13,6	88,09*)	11,00	30,17*)	12	3	Alfa Pony
2811	93	64	135	12	681	28,6	14,6	97,00	14,50	29,00*)	102	28	B & W's Centrif.
2339	78	—	146	132	746	27,9	—	100,00	14,00	30,70*)	40	—	Alfa-Separator
2694	96	38	99	28	1024	27,9	14,8	97,40	13,50	27,10	20	—	Laval's Centrif.
3699	—	—	—	—	—	27,2	12,6	88,12*)	12,00	27,77*)	29	10	B. & W's Centrif.
2080	70	8	125	—	874	28,5	14,6	93,00	18,00	31,80*)	12	—	Bøtter
2084	76	65	121	26	634	26,7	13,6	100,35	12,00	30,41*)	33	—	Alfa-Separator
3751	77	58	103	282	731	33,8	14,7	93,00	20,00	29,3*)	2	24	Is
3679	142	187	111	—	371	25,2	12,6	95,96	14,00	29,50*)	4	—	B & W's Centrif.
1949	70	25	139	79	582	27,8	16,7	92,87	12,00	27,63*)	50	—	B & W's Centrif.
2342	92	22	92	12	983	24,4	14,8	94,50	14,00	29,20*)	34	2	Alfa Turbine
2542	88	18	94	97	868	28,1	16,9	96,00	12,00	31,80	82	—	B & W's Centrif.
3017	100	50	112	13	819	28,1	15,7	97,00	12,33	29,33	44	—	B & W's Centrif.

*) Gjennomsnittspris for hele Aaret.

den Bemærkning, at han næsten skammer sig ved det ringe Mælkeudbytte, men mener, at Regnskabet i Sagens Interesse ikke bør holdes tilbage, da det viser, hvor daarligt Resultatet kan være.

Sundhedstilstanden blandt Køerne har hele Aaret været upaaklagelig; men nogle Korrespondenter meddele, at Kælvningen dels med og dels imod deres Villie bliver senere. — Erindres maa det, at de gode Smørpriser i Sommeren 1893, der skyldtes Misvæxten i Sydengland, Holland, Frankrig og Irland, foranledige, at Folk strax da Vintersmørrets Afsætning trykkedes af Kolonialsmørret, begyndte at drøfte, hvorvidt Vinterkælvningen ikke burde indskrænkes eller opgives, og Foraarskælvningen atter burde blive mere almindelig. — Flertallet af Landmændene vare vel klare over, at et enkelt exceptionelt Aar ikke maatte foranledige en gennemgribende Forandring af uberegnelig Betydning; men de faldne Udtalelser bleve dog nogle Steder tagne til Indtægt som Forsvar for saavel den endnu fra gammel Tid bevarede Foraarskælvning som for den af enkelte Mænd yndede »Kælvning hele Aaret rundt.«

Saaledes paa Langeland. Dér har man ondt ved at komme til Forstaaelse af, at den gamle Velstandskilde, Hvedesalg, ikke vil tilføre Øen den sædvanlige Indtægt. Andelsmælkerier med 15—20000 Pd. Mælk daglig om Sommeren modtage ved Juletid kun godt 4000 Pd. Mælk. Dette Forhold foranledigede, at jeg ved et Foredragsmøde i Rudkjøbing paapegede, at saavel for Billigheden af Mælkens Produktion som for Smørrets Ensartetheds og Godheds Skyld er det som Regel heldigst, at mindst Halvdelen af Køerne kælve i de tre Maaneder, November, December og Januar, medens Kælvning i Juli, August og September bør undgaas, fordi disse Køers Mælk bliver for dyr særlig i de sidste Vintermaaneder. — Den store Kreds af tilstedeværende mindre Jordbrugere syntes at være ligegyldige for Spørgsmaalets Betydning. Enkelte større Jordbrugere indrømmede Rigtigheden af

mine Udtalelser. En anførte, at August Kælvere kunde give meget Mælk, men han kunde ikke oplyse Foderets Mængde for hele Aaret. Og en anden stor Kvægholder vilde hævde, at Foraarskælvere gave den billigste Mælk, men i det Regnskab, hvortil Udtalelsen støttedes, vare Græsdagene ikke inddragne i Værdiberegningen, saa at der ikke blev taget Hensyn til, at Foraarskælvere nødvendig for at give et godt Resultat kræve en god Ernæring hele Sommeren, og at Tilstedeværelsen af mange Foraarskælvere, der skulle vedblive at malke efter Indbindingen, umuliggjør Benyttelsen af adskillig Efteraarsgræsning, som et stort Antal Vinterkælvere kan nøjes med.

Kraftfoderforbruget var stort. Selv om Priserne om Efteraaret og først paa Vinteren vare forholdsvis høje, turde de fleste Folk, da Beholdningen af Hø og Halm var mindre end sædvanlig, ikke lade være med at gjøre store Indkjøb. — I Vinterens Løb fandt det billige Sortehavsbyg Vej til adskillige Kostalde; men ogsaa andre nye Foderstoffer omtales i de indsendte Beretninger. — Fra Lolland skrives med Tilfredshed om et Melassefoder, der sælges fra Sukkerfabrikken i Nakskov, og som hovedsagelig bestaar af Melasse og Hvedeklid med en lille Til sætning af Palmekagemel. — Om Sesamkager forlyder kun Tilfredshed; men om Sesamaffald eller Sesamklid skriver en jydsk Korrespondent, at han har anvendt 2000 Pd. á 2,50 Øre, som saa godt ud, og som Kørerne gjerne aad, men Udbyttet gik brat ned, da Fodringen med dem begyndte; de vare omtrent værdiløse; og da de slap op, gjordes den modsatte Iagttagelse, at det gjorde ingen nævneværdig Forskel, enten de bleve anvendte eller ej.

Rapskagerne var det endnu værre med end tidligere. De vare dyre og daarlige, — eller det er maaske rigtigere at sige, at der var meget faa ægte og sunde Rapskager i Handelen, medens Kager af forskjellig andet Frø udbødes under Navn af Rapskager. Og det bør endog nævnes, at f. Ex. et Andelsmælkeri, hvor man mente at have sikret sig en god Vare til høj Pris, fik et Stof, som

Køerne nødig vilde æde, og som gav Mælken en styg Afsmag. — Tab. I viser derfor ogsaa, at kun Halvdelen af Korrespondenterne have fodret med Rapskager, og at endnu færre have anvendt dem i sædvanlig Mængde.

Hvad Vinterfodringens Indflydelse paa Smørrets Kvalitet iøvrigt angaar, maa det fremhæves, at Nr. 13 trods Fodring med en stor Mængde Turnips- og Bomuldsfrøkager stadig præsterede ensartet og fint Smør, — et Resultat, som Korrespondenten udelukkende tilskriver omhyggelig Pasteurisering af Fløden, hvilken Erfaring ogsaa syntes at bekræftes ved den fornylig i Aarhus afholdte jydsk Udstilling af Vintersmør.

Samme Korrespondent skriver blandt andet: »Mælke­mængden er lidt mindre pr. Ko. Mælken var paa Grund af Fyldefoderets Knaphed for dyr at producere sidste Vinter. Der maatte gives for meget Kraftfoder.« Og i Overensstemmelse hermed maa det nævnes, at en væsentlig Grund til det ringe Mælkeudbytte hos Nr. 3, maa det antages at være, at Avlet havde været saa lille, at der maatte opfodres en Del 2 Aar gammel Halm; thi da man begyndte at anvende dette, gik Mælkeud­byttet ned.

For at sammenligne Vinterens Mælkeudhytte af Fodringen med de foregaaende Vintre ere Tabellerne II a og II b udarbejdede paa sædvanlig Maade, idet Hø og Rodfrugter ere omsatte til Kraftfoder ved Reduktion efter følgende Forholdstal:

100 Pd. Kraftfoder	— 100
100 — Kløverhø	— 40
100 — Enghø	— 33 ¹ / ₃
100 — Gulerødder og Runkelroer	— 10
100 — Turnips, Rutabaga og Sukkerroeaffald	— 8
100 — Kartoffler	— 25

Ved Foderets Beregning til Penge er Kraftfoderen-

heden sat til $4\frac{1}{2}$ Øre*), medens dog de om Vinteren brugte Oliekager ere beregnede til 6 Øre pr. Pd. — I Tab. 2 b er endvidere iaar indført den Forandring, at ikke »Mælken's Produktionspris i Øre pr. Pd.« gjøres til Gjenstand for Sammenligning for de tre Aar, men derimod Mængden af »Kraftfoderenheder forbrugt til 100 Pd. Mælk«, der nu for tredie Gang er udregnet i Tab. II a. Og særlig for at undgaa fejlagtig Bedømmelse af Tallene i denne Rubrik maa det bringes i Erindring, at her ikke er Tale om alene fuldmalkende Køers Mælkeydelse i nogle Vintermaaneder; men Tallene gjælde Mælkeproduktionen fra hele Besætninger fra Indbinding til Udbinding eller fra 1ste Novbr. til 30 April, saa deri indbefattes saavel Kvier som Kastere og Overløbere ligesom de Individer, der kælvde i Foraarsmaanederne, og som derfor vare meget ufordelagtige Mælkeproducenter at arbejde med i det Tidsrum, Vinterfodringen omfatter.

Man bør fæste Opmærksomheden paa den Forskjel, der er i Produktionsprisen af Mælken saavel hos de forskjellige Korresponter som hos den enkelte Landmand i de forskjellige Aar. — Der maa saaledes lægges Mærke til, at Nr. 5, der i 1892—93 havde et uheldigt Resultat, idet en Mængde af Køerne vare Overløbere, som ikke kunde betale det forøgede Foder, der blev budt dem, iaar er naaet tilbage til de sædvanlige tilfredsstillende Forhold.

Er der færre Kælvere i en Besætning end foregaaende Aar, maa Foderet som Regel formindskes, da Resultatet ellers bliver ugunstigere. Og det er kun faa Besætninger, der kunne betale et stort Foder (10 Kraftfoderenheder og derover daglig). — Nr. 2 og 12 producerer Mælken dyrt, medens flere af de sparsomt fodrede jyske Besætninger Nr. 8, 9 og 19 saavel som de noget stærkere fodrede Jyder hos Nr. 1, 10 og 15 klare sig godt i Sammenligning med de røde Køer (se Tab. V).

*) I Beretning for 1892—93 var en Kraftfoderenhed beregnet til 5 Øre med Undtagelse af Oliekagerne, der beregnedes til 6 Øre pr. Pd.

Tab. II a. Vinterfodringen 1893—94.

Mælkeriernes Nr.	p.Ct. Kælvere inden 1. Jan.	Opfodret pr. Ko af beregnede Kraftfoderenheder						Foderets Værdi i Kr.	Pd. Mælk pr. Ko	Kraftfoderenheder forbrugt til 100 Pd. Mælk	100 Pd. koster at producere Kr.						
		Kraftfoder	Kløver- og Vikkehavrehø	Enghø	Rodfrugter	Ialt	i Gjennemsn. pr. Dag af				1893—94	1892—93	1891—92	1890—91	1889—90	1888--89	
							Kraftfoder										hele Foderet
1 21	923	310	72	262	1567	5,0	8,5	72,12	2414	64,9	2,99	3,49	3,75	3,95	3,16	2,11	
2 31	1061	—	240	531	1832	5,7	9,9	84,91	1500	122,1	5,66	5,79	6,49	6,15	4,15	5,90	
3 42	1240	152	—	676	2068	6,1	10,2	100,83	2100	98,5	4,80	—	—	6,13	4,81	4,31	
4 62	1161	661	—	623	2445	5,2	11,0	119,54	3310	73,9	3,61	—	—	—	—	—	
5 41	1383	—	185	359	1927	6,4	8,9	93,01	3027	63,7	3,07	4,74	3,40	3,25	3,37	3,08	
6 30	1024	279	78	434	1815	5,2	9,2	86,57	2147	84,5	4,04	4,47	4,56	3,69	5,44	4,20	
7 57	1262	60	—	453	1775	6,0	8,4	85,68	2617	67,8	3,27	4,01	4,69	3,94	3,88	—	
8 47	498	189	345	156	1188	2,5	6,1	55,40	1806	65,8	3,07	4,14	3,31	4,15	3,61	—	
9 36	520	—	242	—	762	2,7	3,9	34,29	1083	70,4	3,17	3,94	3,97	3,91	5,55	3,12	
10 56	1093	—	346	266	1705	5,9	9,2	81,71	2599	65,6	3,14	—	4,53	3,68	3,71	3,01	
11 45	893	120	42	656	1711	4,5	8,7	83,13	2811	60,9	2,96	4,16	—	3,92	3,20	3,50	
12 41	1453	259	—	847	2559	7,0	12,4	124,85	2339	109,4	5,34	6,16	5,82	5,09	4,31	5,36	
13 66	1386	327	122	624	2459	6,4	11,4	116,78	2694	91,3	4,34	4,39	4,41	5,00	—	—	
14 53	1003	170	141	638	1952	4,9	9,6	95,95	3699	52,9	2,60	4,28	4,13	3,77	3,49	4,12	
15 50	779	533	—	410	1722	4,1	9,1	79,74	2080	82,8	3,83	4,26	3,79	4,03	—	—	
16 30	922	240	190	553	1905	4,5	9,2	90,02	2084	91,3	4,32	4,40	—	—	—	—	
17 66	711	—	1250	719	2680	3,6	13,5	125,95	3751	71,4	3,34	3,97	3,85	3,43	3,32	3,12	
18 *)	1987	185	—	697	2869	11,0	15,8	148,02	3679	78,0	4,02	—	—	—	—	—	
19 20	698	455	38	227	1418	3,3	6,8	69,84	1949	72,8	3,58	4,24	4,06	3,48	3,44	—	
20 45	1035	153	76	356	1620	5,2	8,1	80,83	2342	69,1	3,45	3,71	3,90	4,32	—	—	
21 36	920	222	333	551	2026	5,1	11,2	95,76	2542	79,7	3,77	3,61	3,81	—	—	—	
22 59	1138	183	267	770	2358	5,1	10,6	111,48	3017	78,2	3,36	4,94	5,01	3,99	—	—	

*) Flertallet af Kørerne malkes og fedes (hyppig Omsætning).

Tab. II b.

Mælkeriernes Nr.	Aargang						Mælkeriernes Nr.	Aargang					
	pCt. Kælvere inden 1. Januar	Pd. Kraftfoder daglig pr. Ko	Ialt Pd. beregnet Kraftfoder daglig pr. Ko	Mælkeudbytte i Pd. pr. Ko	Kraftfoderenheder forbrugt til 100 Pd. Mælk.			pCt. Kælvere inden 1. Jan.	Pd. Kraftfoder daglig pr. Ko	Ialt Pd. beregnet Kraftfoder daglig pr. Ko	Mælkeudbytte i Pd. pr. Ko	Kraftfoderenheder forbrugt til 100 Pd. Mælk	
1	1891—92	56	4,1	9,4	2737	70,2	13	1891—92	67	5,5	10,0	2646	82,7
	92—93	60	5,2	9,1	2994	67,8		92—93	72	6,3	13,3	3303	85,9
	93—94	21	5,0	8,5	2414	64,9		93—94	66	6,4	11,4	2694	91,3
2	1891—92	49	6,5	11,0	1918	122,8	14	1891—92	42	4,7	11,2	2919	78,8
	92—93	36	5,9	10,0	1903	113,4		92—93	46	5,3	12,2	3111	81,8
	93—94	31	5,7	9,9	1500	122,1		93—94	53	4,9	9,6	3699	52,9
5	1891—92	54	6,2	8,0	2826	63,5	15	1891—92	51	4,3	8,4	2377	72,7
	92—93	14	7,0	9,5	2242	90,3		92—93	50	4,3	9,6	2365	83,2
	93—94	41	6,4	8,9	3027	63,7		93—94	50	4,1	9,1	2080	82,8
6	1891—92	38	4,1	8,7	2089	83,3	16	1892—93	54	6,3	10,6	2286	83,7
	92—93	30	3,8	9,9	2358	88,3		93—94	30	4,5	9,2	2084	91,3
	93—94	30	5,2	9,2	2147	84,5		17	1891—92	52	4,0	12,4	3277
7	1891—92	53	6,7	9,5	2817	82,9	92—93		58	3,3	12,3	3278	77,2
	92—93	52	7,0	10,0	3184	76,6	93—94		66	3,6	13,5	3751	71,4
	93—94	57	6,0	8,4	2617	67,8	19	1891—92	31	4,2	10,3	2842	75,6
8	1891—92	49	2,5	5,0	1687	62,9		92—93	41	4,4	11,1	2705	82,8
	92—93	40	2,2	7,1	1842	81,6		93—94	20	3,3	6,8	1949	72,8
	93—94	47	2,5	6,1	1806	65,8	20	1891—92	49	5,7	9,7	2604	73,2
9	1891—92	44	3,6	5,6	1290	79,3		92—93	45	5,8	9,1	2736	70,9
	92—93	38	3,4	5,0	1277	78,4		93—94	45	5,2	8,1	2342	69,1
	93—94	36	2,7	3,9	1083	70,4	21	1891—92	30	5,2	8,9	2448	72,9
10	1892—93	28	5,5	9,1	2072	87,6		92—93	24	6,2	9,1	2633	69,9
	93—94	56	5,9	9,2	2599	65,6		93—94	36	5,1	11,2	2542	79,7
	11	1891—92	48	5,5	13,4	3030	80,6	22	1891—92	65	6,4*)	13,6	3196
93—94		45	4,5	8,7	2811	60,9	92—93		57	5,8	13,2	3018	96,0
12		1891—92	52	6,5	12,2	2353	108,3		93—94	59	5,1	10,6	3017
	92—93	35	5,8	12,7	2245	117,9							
	93—94	41	7,0	12,4	2339	109,4							

*) Tallet er for stort, fordi Kraftfoderet til Tyre og Ungkvæg ved en Fejltagelse blev medregnet.

— Nr. 17 har en hollandsk Besætning, der kan omsætte et stort Foder, og den nye Korrespondent Nr. 18, der er en særlig kyndig Mælkerimand, har jo en hel exceptionel Bedrift.

Et usædvanlig godt Resultat i Retning af billig Mælkeproduktion er iaar naaet hos Nr. 14, der har forøget Antallet af tidlige Kælvere og samtidig formindsket Foderet, som saaledes synes tidligere at have været for stort, medens Korrespondenten selv skriver om det

Køernes Art	Antal	Gjennemsnits kælvningsdag	Gjennemsnitlig pr. Ko		
			Indvejet Mælk	Antal Foderenheder	Foderenheder brugt til 100 P.d. Mælk
Kælvende Køer I	47	30 Decbr.	6702	4077	60,83
Kælvende Køer II	21	14 Decbr.	4308	3642	84,53
Kastende Køer	4	—	3973	3939	99,20
Overløbere	4	—	3108	2972	95,57
Kælvende Kvier	21	12 Decbr.	4353	3590	82,47
do	1	8 Maj	2649	2828	106,76
Kastende Kvier	2	—	2970	3402	114,55
Ialt ...	100		5438	3815	70,15
Udsættere	15		4897		

bedre Vinterudbytte, at det vistnok skyldes god Kvalitet af hjemmeavlet Foder. Til yderligere Belysning af denne Besætnings Produktionsevne kan anføres følgende Sammenstilling af Mælkeudbytte fra $\frac{1}{10}$ 93— $\frac{30}{9}$ 94, altsaa for et helt Aar, hvor en Græsdag i Maj, Juni og Juli er sat til 10 Foderenheder, men en Græsdag i August, September og Oktober til 8.

Tab. III indeholder en Oversigt over Sommerfodringen og Udbyttet af denne. — Som foran fremhævet, kom Foraaret tidlig med ret god Græsning. Og som i Rubrikken »Anmærkning« anført, meddele flere Korresponter, at de hele Sommeren have havt rigelig Græsning. Andre, saaledes Nr. 13, have vel havt Køerne paa Græs hele Sommeren, men Markerne vare ikke saa gode som ønskeligt, fordi Kløverne havde spiret daarlig i 1893; og atter andre maatte tage Køerne paa Stald en eller endogsaa to Gange, fordi Græsset bedre passede til Staldfodring end til Afgræsning. Nr. 16 sorterede Køerne, saaledes at de i Øjeblikket bedste Malkere bleve ude paa den bedste Græsning, medens den anden Halvdel stod paa Stald i to Maaneder og blev fodret med grovt Græs, Rug med Vintervikker og andet Sommerstaldfoder samt et stort Læs Brændenælder daglig.

Med Undtagelse af Nr. 14, hos hvem Køerne græsse paa et Engareal, som gav god Græsning i 1893, og Nr. 20 og 22 have alle Korrespondenterne havt mere Mælk i Sommeren 1894 end i 1893, og Nr. 1, 2, 5, 6, 7, 9, 13, 15, 19 og 21 have havt meget mere, hvilket er et utvivlsomt Vidnesbyrd om, hvor meget bedre Græsningen har været i 1894 end i 1893.

Sammenlignes Tallene i tiende og i sidste Talrække i Tab. III, vil man finde, at der derimod er nogle af Korrespondenterne, der have brugt mere Mælk til ét Pd. Smør i 1894 end i 1893. Hos Nr. 12 er Forholdet blevet forbedret og ligeledes hos Nr. 2; men hos mange andre synes Smørudbyttet af Mælken at have været temmelig lille i Sammenligning med 1893. — Nr. 13 meddeler ved Analyseringen af Skummetmælken at have faaet konstateret, at Centrifugen har skummet lige saa rent som tidligere; men iøvrigt synes Tallene i Tab. III at vidne om, at man ikke maa slaa sig til Ro med, at Centrifugen skummer nok godt, naar blot det er en Alfaseparator, man har at arbejde med; thi hos Nr. 5, 7 og 16 er Forbruget rigtignok steget saaledes, at man

Tab III Sommerfødning og

Mælkeriernes Nr.	Kholdets Størrelse	Antal Græsdage.	Produktion pr. Ko.						Mælkeforbr. til 1 Pd.		Salgspris i Kr. pr. 100 Pd.			
			Pd. Mælk	Pd. Smør	Pd. frisk Ost	Pd. Svin	Sk. Mælk anv. til		Smør	frisk Ost	Smør	Ost	Svin	Skummet Mælk
							Salg Pd.	Kalve og Husholdning						
1	108	157	2057	74	86	191	14	243	27,3	12,5	81,58	15,00	28,41*)	—
2	78	167	2551	97	77	101	65	353	25,8	15,2	81,10	16,90	29,30*)	1,60
3	142	161	1561	54	23	90	60	502	27,0	15,0	80,00	12,00	29,00*)	1,00
4	86	108	2333	78	70	99	29	475	29,3	14,7	79,48	11,00	27,52	1,00
5	33,1	149	2539	78	128	79	118	366	32,1	13,9	80,51	13,49	30,40*)	1,50
6	43	168	2417	85	—	120	—	372	28,2	—	78,52	—	32,00*)	—
7	159	127	1858	70	63	145	45	131	26,2	12,0	76,80	10,00	30,00*)	1,00
8	63	170	1749	71	41	93	—	406	24,0	14,3	89,60	13,00	—	—
9	165	168	1732	55	87	125	9	166	31,0	16,0	79,12	12,14	27,75	2,00
10	71	137	1505	62	68	80	21	180	23,7	13,9	88,09*)	11,00	30,17*)	1,00
11	200	104	2526	85	70	134	15	495	27,1	16,6	82,20	23,66**)	29,00*)	1,50
12	163	144	2097	74	74	146	163	505	26,5	13,0	83,30	13,00	30,70*)	1,00
13	82	151	1705	62	40	98	54	186	27,1	14,3	79,07	13,50	27,10*)	1,50
14	100	163	1739	—	—	—	—	—	27,2	12,6	88,12*)	12,00*)	27,77*)	—
15	36	171	2316	85	55	124	—	801	27,0	12,7	77,00	18,00	31,80*)	—
16	172	137	2210	80	71	121	27	507	26,8	12,3	83,52	20,00**)	30,41	1,00
17	29	160	2350	***)	—	103	—	—	—	—	—	—	29,30*)	—
18	21,5	—	3388	121	147	110	—	201	24,0	15,9	90,82	13,00	29,50*)	—
19	160	154	2323	86	64	139	69	522	26,9	16,8	80,78	12,00	27,63*)	0,75
20	108	148	2372	97	38	91	23	896	24,2	14,4	80,20	14,00	29,20*)	1,00
21	278	162	2857	100	73	89	104	583	28,1	15,4	81,00	12,00	29,20	1,00
22	170	105	1574	58	72	111	17	286	26,3	13,1	80,50	10,62	29,33	1,25

*) Gjennemsnittspris for hele Aaret.

**) En Del Sødmælk var tilsat.

***) Mælken solgt.

Mælkeriudbyttet paa 22 Gaarde i 1894.

Foder pr. Ko.				Mælkerisystem	Anmærkning	Sommeren 1893	
Pd. Kraftfoder	Pd. Kløverhø	Pd. Enghø	Tdr. Ld. Græsareal			Pd. Mælkeudbytte pr. Ko	Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør
52	330	—	c. 0,8	Bøtter og Is	Rigelig Græsning	1655	27,7
—	—	—	c. 0,8	Vand og Is	Rigelig Græsning	2106	27,3
153	—	—	c. 0,8	B & W's Centrifuge	God Græsning	—	—
209	—	—	c. 1,2	K & H's Centrifuge	Staldfodring $\frac{1}{6}$ — $\frac{5}{7}$	—	—
—	—	—	c. 1	Alfa-K-Separator	Rigelig Græsning	1810	28,7
—	—	—	c. 1	Mælkekjærning	—	2177	27,8
—	—	—	c. 1,1	Alfa-Turbine	Staldfodring $\frac{24}{6}$ — $\frac{20}{7}$	1436	24,4
—	—	—	—	K & H's Centrifuge	Megen Enggræsning	1620	26,1
—	—	—	—	Is og Bøtter	Græsset tilstrækkelig	1386	29,7
122	—	141	c. 1,3	Alfa-Pony	Sommerstaldfodring $\frac{8}{6}$ — $\frac{3}{7}$	—	—
407	528	—	c. 1,5	B & W's Centrifuge	Staldfodring $\frac{30}{5}$ — $\frac{19}{7}$	2522	26,9
63	—	—	c. 1	Alfa-Separator	Staldfodret $\frac{25}{6}$ — $\frac{11}{7}$	1935	28,7
5	—	—	c. 1,1	Lavals Centrifuge	—	1194	24,8
222	31	31	c. 0,8	B & W's Centrifuge	Enggræsning	2219	27,7
—	—	—	c. 1,2	Bøtter og Is	Rigelig Græsning	1594	26,7
90	—	—	c. 0,7	Alfa-Separator	Delvis Staldfodring $\frac{21}{6}$ — $\frac{20}{8}$	1991	24,9
211	—	1034	c. 0,7	Salg af Mælk	Enggræsning	2263	35,8
1466	51	—	c. 0,5	B & W's Centrifuge	Staldfodring hele Aaret	—	—
—	313	—	c. 1	B & W's Centrifuge	Rigelig Græsning	1843	26,0
199	190	111	c. 1	Alfaturbine	Staldfodring $\frac{12}{7}$ — $\frac{30}{7}$	2571	23,7
139	—	266	—	Alfa-Separator	Staldfodret $\frac{1}{5}$ — $\frac{7}{5}$ og $\frac{15}{10}$ — $\frac{31}{10}$	2453	27,7
114	—	—	c. 1	B & W's Centrifuge	Staldfodret $\frac{28}{5}$ — $\frac{12}{6}$ og $\frac{26}{6}$ — $\frac{18}{7}$	1762	24,9

Tab. IV. Udbytte af skummet Mælk, Svinehold og Osteproduktion
1893—94.

Mælkeriernes Nr.	Svineholdet							Sk. Mælk pr. Ko		Osteprod. pr. Kr.		Udbyt. pr. Ko af Svin, Ost og sk. M.	
	Solgt Grise pr. Ko	Forbrugt og solgt Fedesvin pr. Ko (levende Vægt)			Kraftfoder til Svinene (pr. Ko)		Ialt med Fradrag af Kraftfoderets Værdi	Salg Kr.	Til Kalve og Hus-holdningsbrug Kr.*)	Pd. frisk Ost	Kr. **)	Ialt Kr.	Med Fradrag af Svinenes Kraftfoder Kr.
		Forbr. Pd.	Solgt Pd.	Kr.	Pd.	Kr.							
1	2,38	16	366	108,53	973	43,79	67,12	0,26	6,70	165	22,20	140,07	96,28
2	1,44	47	156	59,48	696	31,32	29,60	2,02	6,38	100	15,15	84,47	53,15
3	—	19	161	52,20	820	36,90	15,30	1,10	11,47	79	7,68	72,45	35,55
4	5,74	16	195	58,07	675	30,38	34,43	0,37	9,30	178	17,60	91,08	60,70
5	2,73	56	102	48,03	563	25,34	25,42	2,81	13,11	254	29,41	96,09	70,75
6	—	19	221	76,80	526	23,67	53,13	—	12,44	—	—	89,24	65,57
7	—	—	291	87,30	1124	50,58	36,72	0,45	4,75	167	15,00	107,50	56,92
8	—	28	159	49,49	419	18,86	30,63	—	11,50	47	5,61	66,60	47,74
9	4,86	25	186	59,70	680	30,60	33,96	0,34	6,16	87	8,50	79,56	48,96
10	2,76	11	149	48,27	489	22,01	29,02	0,46	5,92	167	16,50	73,91	51,90
11	0,29	6	263	78,01	936	42,12	36,18	0,40	11,76	134	21,01	101,47	59,35
12	2,13	48	244	87,54	1281	57,65	32,02	2,95	12,51	74	8,58	113,71	56,06
13	0,21	9	188	53,39	801	36,05	17,55	1,23	12,10	78	8,91	75,84	39,79
14	—	—	—	—	680	30,60	—	—	—	—	—	—	—
15	7,06	30	219	79,18	599	26,96	49,28	—	16,75	63	10,26	113,25	86,29
16	1,87	10	232	73,35	—	44,98	30,24	0,53	11,41	136	18,96	106,12	61,13
17	—	—	206	60,36	469	21,11	39,25	2,82	7,31	58	10,20	80,69	59,58
18	—	12	209	65,20	715	32,18	33,02	—	5,72	334	40,68	111,60	79,42
19	—	27	251	76,81	897	40,37	36,44	1,11	11,04	89	8,52	97,48	57,11
20	2,99	29	154	53,44	436	19,62	36,81	0,35	18,79	60	7,56	83,13	63,51
21	3,35	10	172	55,58	427	19,22	39,71	2,01	14,51	91	9,36	84,81	65,59
22	0,68	7	216	65,40	544	24,48	41,60	0,38	11,05	122	11,88	89,39	64,91

*) Den skummede Mælk beregnes til 1 Øre pr. Pd.

**) Hvor Ostens Svind ej er opgivet, er beregnet 10 pCt. for frisk og 20 pCt. for lagret Ost. Og hvor Osteprisen ej er opgivet, er den beregnet til 16 Ø. pr. Pd.

bør være mistænkelig og i hvert Fald ved hyppig Analysering af Skummetmælken i et kemisk Laboratorium skaffe sig Underretning om, hvorledes Renskumningen er. — Nr. 5 meddeler herom, at ved 5 i Sommerens Løb foretagne kemiske Undersøgelser vexlede Fedtindholdet i Centrifugemælken fra 0,20 til 0,48, medens det burde have været mellem 0,10 og 0,15. Renskumningen var altsaa meget slet; men da Kjærnemælken samtidig var meget fedtrig (indtil 1,61 % Fedt), mener Korrespondenten, at Centrifugen dog ikke har hele Skylden, men at denne for en Del maa tilskrives Abnormitet hos Mælken. Efter nogen Tid at have forsøgt at afhjælpe Fejlen hjemme, blev man opmærksom paa, at Separator-kuglen maatte være sidetung, hvorfor den indsendtes til Kjøbenhavn til Reparation, og senere har Maskinen gaaet godt. Den store Fedtmængde i Kjærnemælken angives derimod først at være ophørt, da Køerne kom paa Stald.

I Tab. IV er opført den sædvanlige Sammenstilling af Gaardenes Udbytte af Skummetmælken, Svineholdet og Osteproduktionen; men her maa det strax anføres, at medens Køernes Sundhedstilstand overalt var god, meddeles der fra flere Steder om Sygelighed i Svinebesætningen. — Nr. 18 skriver saaledes: »Svineholdet har været afvigende fra det sædvanlige paa Grund af Uheld med Grisesøer, Daarlighed blandt Grisene og Utrivelighed«. Og Nr. 13 skriver: »Med Svinebesætningen har der været stort Uheld; først var der Dødelighed blandt Smaagrisene, strax efterat de vare komne fra Moderen, dernæst ikke saa lidt Tuberkulose og endelig et Udbrud af Rødsyge i Eftersommeren«.

Smaagrisene vare Gjenstand for stor Efterspørgsel, og Priserne vare meget høje, i Foraarsmaanederne endog 30—36 Kr. pr. Par for gode Maanedsgrise. I Reglen var der mange Kjøbere og kun faa Sælgere. — Derfor ere Herregaardene endnu mere end tidligere komne ind

paa at holde et stort Antal Sør — 20—30 Stk. —, saa de kunne have Sandsynlighed for at faa Grise nok til eget Forbrug, — og faa de for mange, sælges af og til nogle Stykker til Omegnens Folk eller til Prangeren, som falbyder dem paa Torvet i nærmeste Kjøbstad.

Tallene i Tabel IV vidne om, at mange danske Herregaarde kun producere c. 200 Pd. levende Svin eller lidt derover pr. Ko aarlig; men at det i det forløbne Aar i og for sig nok kan have været særdeles fordelagtigt at have havt en større Produktion, derom vidner Regnskabet fra Nr. 1. — Svinene have ikke alene kunnet betale en god Pris for Mælkeriaffaldet, nogle Rodfrugter og en stor Del hjemmeavlet Sød; men de have muliggjort en udmærket fordelagtig Opfodring af Sortehavsbyg og have endog givet meget større Pris for Hveden, end der har været opnaaelig hos Kjøbmændene.

Skummetmælksostene opnaaede kun smaa Priser, og da Smørret i Foraarsmaanederne tilmed stod i usædvanlig daarlig Pris, var der mange, der fik Lyst til dels at lave Sødsmælksost og dels at blande Sødsmælk i Skummetmælken. Ad den sidste Vej naas lettest et godt økonomisk Resultat; thi med en Tilsætning af c. 25 pCt. Sødsmælk kan en Ost endnu finde Afsætning til almindelig Husholdningsbrug (25 Øre paa Mælkerierne), og kan følgelig gaa af i en vis Mængde; men Sødsmælksosten finder vanskelig Kjøbere, fordi Producenterne fastholde høje Priser, indtil 60—70 Øre pr. Pd., der umuliggjør Avance for Ostehandlerne, medmindre Varen er saa god, som den kan forefindes hos enkelte Specialister saasom Agent Ulrich og Mælkeriforpagter Trock, hvis Produkt tiltrak sig stor Opmærksomhed paa Mælkeriudstillingen i Holbæk.

Fordelagtig Export af Ost er der ikke at tænke paa. — Fra Holland meddeles det, at Gouda-Ost ($\frac{3}{4}$ Sødsmælk) i sunde og gode Varer i store Mængder solgtes til 30 Øre pr. dansk Pund. Og nævnes kan det, at en jydsk Mælkerimand, der producerer en god Sødsmælks-

ost, som han hjemme sælger for c. 60 Øre, sendte en større Prøve heraf til sin Smørkjøber i England, og denne fandt Osten god, men afregnede den saaledes, at Nettoprisen hjemme blev c. 30 Øre pr. Pd.

Saa vel for levende Svin som for Flæsks og Skinkers Vedkommende er der, som hosstaaende Tabeller vise, en ikke ringe Stigning, idet denne repræsenterer c. 12 Mill. Pd. Flæsk, medens Udførslen af Smaagrise helt er ophørt.

Overskuds-Udførsel af

	levende Svin	Flæsk og Skinker
1884-85	189,127 Stkr.	19,200,000 Pd.
85-86	192,872 -	19,900,000 -
86-87	249,132 -	28,000,000 -
87-88	60,377 -	59,800,000 -
88-89	21,530 -	65,400,000 -
89-90	64,737 -	58,600,000 -
90-91	196,087 -	56,393,753 -
91-92	199,731 -	71,371,744 -
92-93	53,992 -	76,488,417 -
93-94	82,632 -	85,088,864 -

I Tabellerne V og VI er Mælkeriernes Aarsregnskaber sammenstillet samt Opgjørelsen af den Værdi, hvortil 1 Pd. Mælk er udbragt. Her bør der først og fremmest lægges Mærke til de store Afvigelser i Fodermængderne til Køer og Svin, der ere fra den ene Gaard til den anden. — Selvfølgelig kommer Betydningen af Sommergræsningen, hvis Værdi ikke er opført, til ogsaa at spille en forskjellig Rolle, og Betydningen af denne maa jo antages at være forholdsvis størst paa saadanne Gaarde som Nr. 8 og 9, hvor der er anvendt mindst Foder

Tab. V. Mælkeriernes

Mælkeriernes Nr.	Kholdets Størrelse	Opfodret til Køer og Svin, alt reduceret til Pd. Kraftfoder.							Produceret pr. Ko						
		Antal Dage*)		Køerne			Svinene		Ialt Værdi Kr. Øre	Pd. Mælk	Pd. Smør	Pd. frisk Ost	Sk. Mælk anv. Pd. til		Pd. Svin
				Pd. Kraftfoder	Pd. Hø, Roer etc.	Ialt Pd.	Værdi Kr. Øre	Pd. Kraftfoder					Værdi Kr. Øre	Salg	
1	112	365	975	776	1751	80,40	973	43,79	124,19	4471	153	165	28	670	382
2	78	354	1061	771	1832	84,91	696	31,32	116,23	4051	138	100	126	638	203
3	142	364	1393	828	2221	107,71	820	36,90	144,61	3661	125	79	110	1147	180
4	88	365	1370	1284	2654	128,94	675	30,38	159,32	5643	179	178	37	930	211
5	35,2	365	1383	544	1927	93,01	563	25,34	118,35	5566	187	254	187	1311	158
6	43	364	1024	791	1815	86,57	526	23,67	110,24	4564	156	»	»	1244	240
7	159	365	1262	513	1775	85,68	1124	50,58	136,26	4475	167	167	45	475	291
8	64,5	365	498	690	1188	55,40	419	18,86	74,26	3555	140	47	»	1150	187
9	165	361	520	242	762	34,29	680	30,60	64,89	2815	91	87	17	616	212
10	74	365	1215	659	1874	89,31	489	22,01	111,32	4104	159	167	46	592	160
11	203,5	365	1300	1029	2329	110,94	936	42,12	153,06	5337	178	134	27	1176	269
12	166,5	367	1516	1106	2622	127,68	1281	57,65	185,33	4436	152	74	295	1251	292
13	82	366	1391	1073	2464	117,00	801	36,05	153,05	4399	158	78	82	1210	197
14	100	365	1225	971	2196	116,93	680	30,60	147,53	5438	—	—	—	—	—
15	36	359	779	943	1722	79,74	599	26,96	106,70	4396	155	63	»	1675	249
16	175	374	1012	983	1995	94,07	—	44,98	149,05	4294	156	136	53	1141	242
17	30,5	359	922	2317	3239	151,10	469	21,11	172,21	6101	77	58	282	731	206
18	22	365	3453	902	4255	214,89	715	32,18	247,07	7067	263	334	»	572	221
19	168	365	698	845	1543	75,46	897	40,37	115,83	4272	156	89	148	1104	278
20	109	365	1234	698	1932	94,87	436	19,62	114,49	4714	189	60	35	1879	183
21	274	365	1059	1193	2252	105,93	427	19,22	125,15	5399	188	91	201	1451	183
22	172,5	358	1252	1220	2472	116,61	544	24,48	141,09	4591	158	122	30	1105	223

*) »Antal Dage« vedkommer særlig Fodringen, og hvor intet andet er opgivet, er der regnet fra Indbindingsdag til Indbindingsdag.

Aarsregnskab.

Produktets Værdi				Produktionens Værdi med Frdrag af Foderets Værdi	Kvægrace	Skumningsystem	Till. og fedet Ant. Kalve
Smør Kr. Øre	Sød Mælk ej anv. til Smør- og Ostep. a 5 Øre pr. Pd.	Svin, Ost og skummet Mælk Kr. Øre.	Ialt Værdi Kr. Øre				
132,71	2,70	140,07	275,48	151,29	Jydsk	Bøtter og Is	19
118,56	10,75	84,47	213,77	97,54	Rødt dansk Malkekv.	Vand og Is	16
112,07	14,90	72,45	199,42	54,81	Angler	B. & W.'s Centrifuge	40
160,90	34,70	91,08	286,68	127,36	Rødt dansk Malkekv.	K. & H.'s Centrifuge	29
166,52	5,10	96,09	267,71	149,36	do.	Alfa-K-Separator	9
133,02	4,05	89,24	226,31	116,07	do.	Mælkekjærning	10
146,98	4,30	107,50	258,78	122,52	do.	Alfaturbineseparat.	28
128,48	4,50	66,60	199,58	125,32	Jydsk	K. & H.'s Centrifuge	19
77,27	3,10	79,56	159,93	95,04	do.	Bøtter og Is	28
140,06	3,90	73,51	217,87	106,55	do.	Alfa-Pony-Separat.	15
160,08	12,35	101,47	273,90	120,84	Rødt dansk Malkekv.	B. & W.'s Centrifuge	162
139,64	13,85	113,71	267,20	81,87	do.	Alfa II Separator	40
142,52	1,80	75,84	220,16	67,11	Jydsk	Lavals Separator	20
—	—	—	278,03	130,50	Rødt dansk Malkekv.	B. & W.'s Centrifuge	39
130,55	4,65	113,25	248,45	141,75	Jydsk	Bøtter og Is	12
143,09	0,80	106,12	250,01	100,96	Rødt dansk Malkekv.	Alfa II Separator	33
71,61	*)	80,69	—	—	Hollandsk	Issystem og Mælkes.	26
246,15	4,10	111,60	361,85	114,78	Jydsk	B. & W.'s Centrifuge	4
134,48	»	97,48	231,96	116,13	do.	B. & W.'s Centrifuge	50
164,73	5,60	83,13	253,46	138,97	Rødt dansk Malkekv.	Alfaturbineseparat.	36
165,48	4,75	84,81	255,04	129,89	102 jydsk, 172 røde	B. & W.'s Centf., Alfa	82
143,69	13,25	89,39	246,33	105,24	Rødt dansk Malkekv.	B. & W.'s Centrifuge	44

*) I Sommerhalvaaret blev al Mælken solgt.

Indførselen til Storbritanien

Bacon fra	1890	1891	1892	1893	1894
	Cwts. à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts. à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts. à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts. à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts. à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.
Danmark	465,866	580,868	671,882	711,854	766,828
Tyskland	1,390	3,748	3,089	9,744	339
Kanada	—	151,109	239,121	193,773	254,443
Foren. Stater. .	2,934,465	2,675,054	2,895,951	2,177,293	2,561,203
Andre Lande . .	388,849	99,430	71,335	106,223	133,790
Ialt	3,790,570	3,510,209	3,881,378	3,198,887	3,716,603

paa Stald. — Bortset fra Nr. 17 og 18, hvor Forholdene som ovenfor nævnt ere exceptionelle, er det kun 4 af de 20 Gaarde, navnlig 4, 5, 11 og 21, der have over 5000 Pd. Mælk som gennemsnitligt Aarsudbytte af Kørerne. — Der er Grund til at antage, at der er adskillige Herregaarde i Landet, hvor Mælkeudbyttet ikke naaer til 4000 Pd. aarlig pr. Ko. Og samtidig maa det noteres som en Kjendsgjerning, at der kan paapeges adskillige Andelsmælkerier alene eller hovedsagentlig med smaa Andelshavere med over 5000 Pd. Mælk gennemsnitlig pr. Ko, og et Andelsmælkeri i Slagelse Egnen har endog stærkt henimod 6000 Pd. Mælk pr. Ko gennemsnitlig fra 43 Andelshavere.

Dette forholdsvis daarlige Resultat af Mælkeproduktion paa nogle Herregaarde maa formentlig fortrinsvis tilskrives den Omstændighed, at Kørerne i de store Besætninger ingenlunde altid ere underkastede tilstrækkelig omhyggeligt Tilsyn med stadig kritisk Vurdering af hvert enkelt Individ's Ydelse, saaledes som Tilfældet kan være i et omhyggelig passet mindre Landbrug. Og der er derfor utvivlsomt Grund til at fremhæve, at et slet øko-

Tab. VI. Opgjørelsen af den Værdi, hvortil 1 Pd. Mælk er udbragt

Mælkeriernes Nr.	Produktionens Værdi pr. Ko				Pd. Mælk pr. Ko	1 Pd. Mælk udbragt i Øre						
	Smørudbytte Kr. Øre	Svin, Ost, sk. Mælk med Fradrag af Svinenes Kraftfoder	Værdien af sød Mælk ej anvendt til Smør- og Osteproduktion (à 5 Øre pr. Pd.)	Ialt Kr. Øre		1894	1893	1892	1891	1890	1889	1888
1	132,71	96,28	2,70	231,69	4471	5,18	5,10	5,69	5,01	5,19	4,81	4,16
2	118,56	53,15	10,75	182,46	4051	4,50	5,11	5,37	5,06	4,92	5,16	4,69
3	112,07	35,55	14,90	162,52	3661	4,44	—	—	4,95	4,58	4,77	—
4	160,90	60,70	34,70	256,30	5643	4,54	—	—	—	—	—	—
5	166,52	70,75	5,10	242,37	5566	4,36	5,27	5,42	4,94	4,69	4,94	4,49
6	133,02	65,57	4,05	202,64	4564	4,44	4,60	4,73	4,42	4,58	4,43	4,15
7	146,98	56,29	4,30	207,57	4475	4,64	5,17	5,55	4,86	4,46	—	—
8	128,48	47,74	4,50	180,72	3555	5,08	4,69	5,60	5,01	4,58	—	—
9	77,27	48,96	3,10	129,33	2815	4,59	4,61	4,82	4,42	5,45	—	—
10	140,06	51,90	3,90	195,86	4104	4,77	—	5,22	4,91	4,82	4,78	4,37
11	160,08	59,35	12,35	231,78	5337	4,34	4,71	—	5,29	4,80	4,86	4,76
12	139,64	56,06	13,85	209,55	4436	4,72	4,94	5,63	4,82	5,16	5,29	4,90
13	142,52	39,79	1,80	184,11	4399	4,19	4,73	5,28	5,43	—	—	—
14	—	—	—	247,43	5438	4,55	5,10	4,82	5,04	4,83	4,80	3,51
15	130,55	86,29	4,65	221,49	4396	5,04	5,26	5,24	4,82	—	—	—
16	143,09	61,13	0,80	210,02	4294	4,89	5,07	—	—	—	—	—
17	71,61	59,58	*)	—	6101	—	4,11	4,64	4,67	4,33	4,28	4,06
18	246,15	79,42	4,10	329,67	7067	4,66	—	—	—	—	—	—
19	134,48	57,11	—	191,59	4272	4,49	5,04	5,10	4,93	5,09	—	—
20	164,73	63,51	5,60	233,84	4714	4,96	5,41	5,79	5,20	—	—	—
21	165,48	65,59	4,75	235,82	5399	4,37	4,69	4,98	—	—	—	—
22	143,69	64,91	13,25	221,85	4591	4,83	5,22	5,47	5,25	—	—	—

*) Mælkealg.

nomisk Resultat er uundgaaeligt, hvor nogle Individer faa Lov at blive i Stalden og æde Foderet, selv om de kun give meget lidt Mælk. — Hellere en eller flere tomme Pladser i Stalden, end disse besatte med Køer, der æde Foder for flere Penge, end de give Mælk.

I Sammenhæng hermed maa det fremhæves som glædeligt, at Interessen for Undersøgelsen af Fedtindholdet i de enkelte Køers Mælk i Aarets Løb har bredt sig. — Arbejde i saa Henseende er nu paabegyndt i de fleste Egne af Landet, og at det tiltrænges, illustreres f. Ex. tydelig af det offentliggjorte Uddrag af Kildebrønde Kvægavlsforenings andet Aarsregnskab, ifølge hvilket Koen Nr. 67 atter iaar giver det bedste Resultat med 1 Pd. Smør for et Foder af en Værdi af 52,5 Øre, medens Koen Nr. 52 med 3444 Pd. Mælk om Aaret er den af Foreningens Køer, der giver baade mindst og tyndest Mælk, saaledes at den trods regelmæssig Kælving kom til at æde Foder for 124 Øre for hvert Pd. Smør, den gav.

At 1 Pd. Mælk i Tab. VI for Flertallet af Gaardenes Vedkommende viser sig at være udbragt til en mindre Værdi i 1894 end i 1893 skyldes naturlig fortrinsvis den nedadgaaende Smørpris, der senere skal omtales, hvorimod den højeste Pris fortrinsvis er naaet af de Korrespondenter, der som særlig Nr. 1 og 15 have faaet det bedste Resultat ud af Svineholdet.

Til Sammenligning med Tallene i Tab. VI kan anføres hosstaaende Aarsregnskab fra et mønsterværdigt, jydsk Andelsmælkeri, der forlængst har udbetalt sit oprindelige Laan, saa at der ikke nu er Udgift til Afdrag paa noget saadant, men derimod vel til Forrentning af et fast Laan og til Vedligeholdelse af Bygninger, Maskineri og Inventar, der alt holdes i god Stand. — Regnskabet omfatter Tiden 2den Novbr. 1893 — 1ste Novbr. 1894.

Indtægter

Salg af 153985 Pd. Smør	139269,87	Kr.
Salg af 55966 Pd. Ost	7500,67	-
Salg af Mælk og Fløde	403,09	-
Indtægt af Skummetmælk og Kjærnemælk	29909,49	-
Indtægt af Valle	2118,89	-
Andre Indtægter	885,63	-

Ialt... 180087,64 Kr.

Udgifter

	Ialt Kr.	Øre pr. 1000 Pd. Mælk	Øre pr. Pd. Smør
Kjørsel.	3945,59	96,5	2,56
Lønninger	3315,80	81,0	2,15
Kul	1445,84	35,3	0,94
Is	75,00	1,8	0,05
Smørdritler	2431,61	59,5	1,57
Olie	83,76	2,0	0,05
Salt, Farve, Løbe, Soda, Kalk	725,75	17,8	0,47
Vedligeholdelse m. m. . . .	2278,16	55,6	1,48
Renter, Skatter m. m. . . .	911,02	22,2	0,59
Andre Udgifter	185,28	4,5	0,12
Tilsammen.	15397,81	376,2	9,98

Der er ialt indvejet 4086715 Pd. Mælk, altsaa Mælken
udbragt i 4,41 Øre pr. Pd.
Der er udbetalt for Mælk 131684,60 Kr. altsaa pr. Pd.
3,22 Øre

Difference... 1,19 Øre
Driftudgift pr. Pd.... 0,38 -
Overskud pr. Pd... 0,81 Øre

Eller med andre Ord: et Pd. Sødmælk er udbragt i en Nettopris af 4,03 Øre, idet den ikke til Ostning anvendte Del af Skummetmælken er solgt eller tilbageleveret Andelshaverne til 1 Øre pr. Pd. — Gjennemsnitsforbruget til 1 Pd. Smør var 26,48 Pd. Sødmælk; og Gjennemsnitsprisen pr. Pd. var for Smør 90,6 Øre og for Ost 13,48 Øre.

Grosserersejerskabets Topnotering for fæstet Smør.

	1884—85	1885—86	1886—87	1887—88	1888—89	1889—90	1890—91	1891—92	1892—93	1893—94
November . . .	117,0	109,0	107,0	105,0	99,6	102,5	107,0	108,8	107,5	105,6
December . . .	117,0	104,0	108,8	100,4	109,5	105,0	104,0	113,2	102,8	94,5
Januar	114,0	105,5	102,2	98,5	105,0	96,8	102,4	112,0	96,0	95,5
Februar	104,0	99,5	93,0	95,5	107,5	97,5	97,8	107,5	90,8	91,5
Marts	106,0	94,5	97,2	96,0	103,0	96,5	104,0	103,2	90,0	89,2
April	96,0	84,5	84,0	82,0	87,0	91,5	91,4	90,0	84,0	81,8
Maj	85,0	81,5	74,0	76,2	84,4	83,0	78,3	90,0	76,5	73,0
Juni	82,5	72,8	78,6	84,5	84,5	75,0	78,0	83,2	83,6	69,8
Juli	88,5	83,6	91,0	85,5	91,0	73,6	84,4	85,5	95,0	71,0
August	96,0	88,5	99,0	84,4	91,4	83,0	87,8	85,5	95,2	75,8
September . . .	106,5	94,4	101,8	88,5	92,5	94,3	95,3	96,8	104,0	83,5
Oktober	113,6	108,5	108,0	99,3	97,6	100,2	106,8	109,3	101,5	86,0
	102,2	94,0	95,5	91,2	96,1	91,3	94,8	99,0	93,9	84,9

Smørnoteringen var, som det fremgaar af hoesstaaende Tabel, i 1893—94 ikke mindre end 9 Kr. lavere

end det foregaaende Aar. — November var den eneste Maaned med Topnotering over 100. Allerede 5 Decbr. gik den ned til 96, hvorefter den svingede mellem 90 og 98, indtil den i Marts gik i 86. Hele Maj var den 73, og i Slutningen af Juni og Begyndelsen af Juli var den endog kun 66, hvilket er den laveste Notering de fleste nu funktionerende Mælkerifolk have været med til at nøjes med. Og kun langsomt steg den atter i Efteraarsmaanederne indtil den i Oktober Maanedes Slutning naaede 91.

Som antagelig Aarsag til den lave Pris maa for Vinterens Vedkommende særlig nævnes den stigende Export af Smør fra de australske Kolonier og for Sommerens Vedkommende den frodige Græsning i hele Nordevropa; men som medvirkende Aarsag til den lave Topnotering maa dernæst ogsaa anføres den stigende Overpris som alle Smørhandlere for at sikre sig Smørret havde forpligtet sig til at give, idet de endog samtidig i mange Tilfælde i Kontrakterne havde forpligtet sig til ikke at kassere Smørret som værende ukontraktmæssigt eller i hvert Fald til uden Afdrag at betale den akkorderede Pris for den Uges Produktion, der var modtaget. Det var derfor ikke uden Grund, at den gamle Topnotering af Landmændene til Slutning fik Benævnelsen »Undernotering«; thi omsider fik Producenterne endelig Øjnene op for, hvilket Blændværk de stigende Overpriser havde været, og hvor demoraliserende Kontrakthandelen og Smørhandlernes usunde Konkurrence om at skaffe sig mest muligt Smør var for Smørrets Kvalitet.

Den i sidste Beretning Side 130 omhandlede af Grosserersocietetets Komité bebudede Noteringsforandring omtaltes i Aarets Løb ofte saavel blandt Landmænd og Mejerister som mellem Smørhandlere. Nogle af disse vare meget virksomme for at faa afsluttet Kontrakter, medens andre advarede derimod med Henvisning til, at det var tvivlsomt, hvorvidt Noteringsudvalget vilde naa at notere den virkelige, højest betalte Pris eller nøjes

med at betale en noget højere Gjennemsnitspris end hidtil, hvorefter fremdeles baade godt og daarligt Smør kunde forhandles. — Fra det ledende Landbrugs Side saa man Faren i vedblivende at lade alt Smør blive betalt med samme Pris, idet mangan Producent derved til Tider maatte befrygtes at undlade at indføre Forbedringer i Produktionen og fortsætte med at lave fejlfuldt og simpelt Smør fremfor at paatage sig Udgifter og gjøre sig Ulejlighed for at faa indtraadte Fejl afhjulpne. — Formændene for Fællesforeningerne og Maribo Amts økonomiske Selskab udstedte i August en offentlig Erklæring saalydende:

Paa given Foranledning finder de samvirkende danske Landboforeningers Forretningsudvalg Føje til at udtale, at det i Almindelighed skjønnes at være uheldigt at afslutte fast Kontrakt om Levering af Smør, — men særlig gjælder dette for det kommende Aar. — Man fraraader derfor alle at afslutte slige Kontrakter i alt Fald før den 1. Novbr. d. A., da Grosserer-Societetets nye Notering træder i Kraft.

Konsulent Faber paaviste offentlig*), at det ingenlunde var Forholdene i England, som foranledigede Demoralisationen; men at Priserne dér varierede ret betydelig efter Kvaliteten, samt at Overprisernes Stigning utvivlsomt trykkede Topnoteringen. Og Forsøgslaboratoriet offentliggjorde*) en Del Oplysninger om Smørrets Overpris hidrørende fra de i Udstillingerne deltagende 600 Mælkeriers Opgivelser. Herved dokumenteredes det, at Hovedmængden af de danske Mælkerier i Sommeren 1894 fik 6—10 Kr. over Topnoteringen, enkelte noget mere og faa noget mindre, samt at det gode og det middelgode Smør betaltes ens, medens de daarligste Mærker opnaaede de højeste Overpriser. — Denne sidste Absurditet forklares naturligt ved det Forhold, at Mælkerierne med simpelt og hyppig fejlfuldt Smør oftest skiftede Smørhandler, og hver Gang avancerede de som

*) Se Mælkeritidende 1894 S. 491 og 617 samt 629.

Regel lidt i Overprisen, medens de gode Mærker kun fik Overprisen forhøjet én Gang om Aaret, naar Kontrakterne fornyedes.

Saa oprandt omsider den 31te Oktbr. med Noteringen 91 og Erklæring om, at ved næste Notering, Torsdag den 8de Novbr. vilde den gængse Overpris 8 Kr. blive inkluderet i Topprisen, og samtidig offentliggjorde Grosserersocietetets Komité til Vejledning ved Mælkerikontraktens Regulering nedenstaaende i Forening med de samvirkende danske Landboforeninger udarbejdede Statistik over Gjennemsnitshøjden af Overpriserne for fineste Smør i Aarene 1881—94:

1881	2	Kr.	1888	$3\frac{3}{4}$	Kr.
1882	$2\frac{1}{2}$	-	1889	$4\frac{1}{4}$	-
1883	$2\frac{1}{2}$	-	1890	$4\frac{1}{2}$	-
1884	$2\frac{3}{4}$	-	1891	$4\frac{1}{2}$	-
1885	$3\frac{1}{4}$	-	1892	5	-
1886	$3\frac{1}{2}$	-	1893	6	-
1887	$3\frac{3}{4}$	-	1894 (til $\frac{30}{6}$)	7	-

Imidlertid havde fynske, nogle jyske og enkelte københavnske Smørhandlere for at sikre sig mest muligt Smør paa Haanden sluttet talrige Kontrakter til 10—12 Kr. over den gamle Top og specielt sluttede nævnte Herrer mange Kontrakter i Dagene umiddelbart efter 31te Oktbr. — For at muliggjøre Kvalitetsbetalingens Indførelse blev det derfor nødvendigt at inkludere betydelig mere end 8 Kr. i Topnoteringen, hvorfor den nye Topnotering den 8de Novbr. sattes til 110, altsaa med en Stigning af 19, medens det livlige Marked vel kunde foranledige en Stigning af ca. 4. Derom fremkom imidlertid ingen officiel Udtalelse fra Noteringsudvalgets Side; der blev almindelig Forvirring mellem Afskiberne og de engelske Modtagere, og snart udbredte Forvirringen sig til Producenterne, idet de Smørhandlere, der havde sluttet Kontrakter, i størst mulig Udstrækning skyndte sig

med at hæve eller sprænge disse, saasnart det viste sig, at de fik Tab og ikke Fordel af dem.

Idet Sagens senere Udvikling iøvrigt først skal omtales i næste Aarsberetning, skal her kun bemærkes, at den anførte Statistik til Vejledning ved Mælkerikontraktens Regulering kun meget uegentlig kan siges at angive Gjennemsnitshøjden af Overprisen for fineste Smør i de paagjældende Aar, men derimod snarere synes at være Gjennemsnittet af Overprisen for alt Smør fra danske Mælkerier til de nævnte Tider, i hvilken Henseende der f. Ex. kan henvises til følgende Udtalelse i dette Tidsskrift, Mælkeriberetning for 1887 (T. f. L. 5 R. 7 B. S. 97):

»Medens Topnoteringen i de senere Aar har havt en vigende Tendents, saaledes at Betalingen over Top for fineste Smør fra 1881 til 1886 steg fra 1 til 6—8 Kr., synes nu denne Overbetalings Stigning at være naaet en Grænse, hvorved baade Smørhandlere og Landmænd lade sig nøje; thi kun rent undtagelsesvis er der i det forløbne Aar selv for fineste Produktioner naaet mere end 7 Kr. over Top pr. 100 Pd. Smør.«

Smørudførselen fra Danmark i Pund

Til	$\frac{1}{10}$ 1891 — $\frac{30}{9}$ 1892	$\frac{1}{10}$ 1892 — $\frac{30}{9}$ 1893	$\frac{1}{10}$ 1893 — $\frac{30}{9}$ 1894
England	88,800,335	92,734,690	111,386,394
Tyskland	1,324,706	1,889,279	2,122,961
Sverrig	259,204	709,684	174,275
Norge	352,306	180,517	181,740
Holland	97,791	132,983	204,705
Belgien	—	64,777	46,715
Spanien	—	65,620	144,697
Amerika	—	—	182,174
Andre Lande	272,330	71,361	68,095
Ialt	91,106,672	95,848,911	114,511,756

Smørindførsel til Danmark i Pund

Fra	$\frac{1}{30/9}$ 1851 — 1892	$\frac{1}{30/9}$ 1892 — 1893	$\frac{1}{30/9}$ 1893 — 1894
Sverrig	11,018,446	11,913,682	15,883,412
Rusland (Finland)	7,943,569	9,319,831	11,896,076
Tyskland.	2,574,983	2,467,762	2,847,009
Amerika	271,404	—	568,658
England	227,984	275,769	554,456
Andre Lande	15,706	93,607	13,767
Ialt	22,052,092	24,070,651	31,763,378

Udmærkede Aaret 1893—94 sig ved lave Smørpriser, saa var til Gjængjæld Smørmængden meget stor. Som hosstaaende Tabeller, udarbejdede efter den danske Statistik, vise, steg Smørudførelsen næsten 19 Mill. Pd. og naaede op over 114,5 Mill. Pd., medens Indførelsen af Smør kun steg 7,7 og naaede op til 31,8 Mill. Pd., og samtidig forbrugtes 17 Mill. Pd. dansk og 2 Mill. Pd. indført Margarine. — Danmarks Overskudsudførsel af Smør steg saaledes til $82\frac{3}{4}$ Mill. Pd., hvilket betegner en Stigning af over 15 pCt. i Sammenligning med Aaret forud og en Tilvæxt af endog 219 pCt. i 10 Aar, nemlig i Sammenligning med 1883—84.

Det er særlig Exporten til England, der er stegen, nemlig c. 18,7 Mill. Pd., og det er interessant at lægge Mærke til, at denne Tilvæxt kun med 13,6 Mill. Pd. falder paa Kjøbenhavn (og Helsingør), medens den øvrige Tilvæxt fordeler sig over Exportpladserne i Jylland, Fyn og Maribo Amt, hvori der tør ses et sikkert Vidnesbyrd om, at selve Smørproduktionen har været i livlig Stigning i alle Landets Egne. — At Tallene for Esbjerg og Frederikshavn ere lavere, end de vare 1892—93, skyldes, at de da vare exceptionel høje formedelst Isspærringen

Danmarks Overskuds-Udførsel af Smør i Pund.

	Oktober Kvartal	Januar Kvartal	April Kvartal	Juli Kvartal	Hele Aaret
1883—84	5,600,000	6,115,200	7,190,400	7,100,800	25,916,800
84—85	4,457,600	4,748,800	8,400,000	7,168,000	24,774,400
85—86	5,969,493	7,887,423	8,671,445	9,705,119	32,233,480
86—87	5,173,124	9,707,739	9,983,791	10,219,408	35,084,062
87—88	8,143,670	14,133,968	13,035,053	11,914,995	47,227,686
88—89	8,899,671	14,595,838	15,055,030	13,162,606	51,713,145
89—90	12,137,417	21,297,156	15,469,119	16,589,575	65,493,267
90—91	17,205,465	17,675,110	17,948,463	17,725,678	70,554,716
91—92	16,363,866	18,368,304	17,985,390	16,337,020	69,054,580
92—93	15,578,590	18,072,829	19,555,720	18,571,121	71,778,260
93—94	16,117,655	21,152,415	21,936,418	23,541,890	82,748,378

af andre Havne, og den af samme Aarsag foranledigede abnorme Export over Helsingør, tildels over Sverrig, og over Nyborg, Kolding og Grenaa er nu helt forsvunden.

Havnene vare hele Aaret aabne for Exporten; og selv om Priserne vare smaa, gik Handelen livlig. — Tallene godtgjør, at en stor Mængde udenlandsk Smør og særlig meget svensk og finsk søgte til Kjøbenhavn, heraf angives c. 7 Mill. Pd. atter at være udført (Halvdelen transiteret og Halvdelen toldberigtiget). — Kjøbenhavns betydelige Pladsforbrug dækkedes for en meget stor Del af svensk, finsk, russisk, galizisk og amerikansk Smør, hvoraf særlig de sidstnævnte Sorter angives at være solgt for 50—70 Øre pr. Pd.

Omsætningen med Smør i hermetisk lukkede Daaser beløber sig i 1893—94 kun til en Udførsel paa $4\frac{1}{4}$ Mill. Pd. — Der indførtes intet. — Udførselen gik hovedsagentlig til Tyskland og England, der hver fik c. 1,9 Mill. Pd., medens Resten udførtes til Holland, Spanien, Sydamerika, Belgien og forskjellige andre Lande. — Da

Udførselen af Smør til England.

Fra	1891—92	1892—93	1893—94
	Millioner Pd.	Millioner Pd.	Millioner Pd.
Kjøbenhavn .	50,741	41,923	58,947
Helsingør . .	—	3,448	—
Esbjerg. . . .	11,055	18,336	17,570
Odense	7,980	8,190	10,613
Aarhus	4,114	6,307	8,361
Horsens. . . .	4,384	3,004	2,751
Randers. . . .	3,337	3,900	5,438
Svendborg . .	3,536	2,826	2,990
Frederikshavn	1,452	2,296	1,406
Aalborg. . . .	1,529	1,403	2,474
Nyborg. . . .	—	0,361	—
Nakskov . . .	0,337	0,366	0,374
Nykjøbing F.	0,335	0,321	0,462
Kolding. . . .	—	0,051	—
Grenaa	—	0,002	—
Ialt	88,800	92,734	111,386

Exporten af Smør i Blikdaaser 1892—93 kun var 3,58 Mill. Pd., har der været en Stigning iaar, om end ikke meget betydelig. Og utvivlsomt er det, at Konkurrencen i denne Vare er meget trykkende paa næsten alle oversøiske Pladser. — Ved et stort Antal gennem danske Konsuler indkjøbte Prøver, der undersøgte i Prof. Steins Laboratorium, viste det sig, at næsten i alle europæiske Mælkerilande og nu ogsaa i de australske Kolonier pakkes en Del Smør i Tin, men medens alle de danske Daaser indeholdt uforfalsket Smør, fandtes der mellem de udenlandske Mærker adskillige Prøver med Tilsætning saavel af Borsyre som af Margarine i stor Mængde.

Indførselen til England af Smør i Cwts.

(101,6 Pd. dansk)

Fra	1890	1891	1892	1893	1894
Sverrig	224,235	234,987	228,885	267,400	266,306
Danmark	824,749	876,211	863,522	934,787	1,102,493
Tyskland	104,450	115,509	124,233	164,985	137,755
Holland	156,069	146,539	141,838	142,811	165,157
Frankrig	525,105	535,196	542,687	468,309	424,639
Kanada	15,155	46,267	59,571	43,139	20,887
Foren. Stater . .	84,553	63,693	48,846	22,930	31,230
Andre Lande . .	93,401	117,205	175,417	283,112	427,596
Ialt . . .	2,027,717	2,135,607	2,182,999	2,327,473	2,576,063

Ses der hen til den engelske Statistik angaaende Indførselen af Smør til Storbritanien, viser denne sig fremdeles at være i jævn Stigning. — Der er en Tilvæxt i hele Englands Indførsel af 25 Mill. Pd. — Tilførslen fra Danmark er stegen c. 17 Mill. Pd. og fra andre Lande, hvoriblandt de australske Kolonier, c. 14¹/₂ Mill. Pd., medens Tilførslen fra Tyskland, Frankrig og Kanada er aftagen. —

Endvidere er der Grund til, idet man betragter denne Tabel over Englands Indførsel af Smør, da at paavise, at den er et utvivlsomt Vidnesbyrd om, at den fra en vis sort-melankolsk Betragtning hidrørende, fra Tid til anden og ogsaa i Aarets Løb, stærkt fremhævede Paastand om, at vort Smør skulde trænges tilbage paa det engelske Marked, er fuldstændig falsk.

Det danske Smør trænger stadig mere og mere ind i hver en Krog af det engelske Marked; men de nedadgaaende Konjunkturer paa de fleste Fødevarer og den

store Konkurrence saa vel med evropæisk som med australsk Smør trykker Prisen, hvorfor det endnu mere end tidligere for Øjeblikket gjælder om, at Kvaliteten holdes saa høj som muligt, saa at det danske Smør fremdeles kan blive foretrukket for Konkurrenternes og hjembringe Markedets højeste Priser. — Og som Bestræbelser i sidstnævnte Retning kan ikke alene nævnes det allerede her i Tidsskriftet*) omhandlede Forsøg paa Fremstilling og Export af »fresh butter«, der anstilles af Landhusholdningsselskabet, men ogsaa de talrige Smørudstillinger, Pasteuriseringskursus, Foredragsmøder og Besøg af Konsulenter paa Mælkerier, der stadig fortsættes i størst mulig Udstrækning, og som særlig sigter til at opretholde og forbedre Kvaliteten af Smørret paa de Mælkerier, hvor man vil lade sig hjælpe, ligesom Statsunderstøttelsen til Mejerskers og Mejeristers Videreuddannelse utvivlsomt er meget formaalstjenlig i samme Henseende.

Danmarks Overskuds-Indførsel i Pd. af:

	Oliekager	Klid	Ialt
1884—85	65,070,000	160,212,000	225,287,000
85—86	47,275,425	110,110,094	157,386,519
86—87	87,781,000	182,234,000	270,015,000
87—88	128,814,290	196,025,000	324,839,290
88—89	134,540,141	212,274,969	346,815,110
89—90	124,149,370	239,140,990	363,290,360
90—91	157,571,044	161,741,991	319,313,035
91—92	121,617,256	172,680,137	294,297,393
92—93	136,861,816	176,737,702	313,599,515
93—94	154,839,000	221,932,873	376,771,873

*) T. f. L. 14de Bind S. 758.

Til Slutning anføres endnu hosstaaende tabellariske Oversigt over Danmarks Overskuds-Indførsel af Oliekager og Klid, der viser, at Forbruget af disse Varer har været større end nogensinde tidligere, og desuagtet er samtidig Overskuds-Indførselen af uformalede Kornvarer steget til c. 800 Mill. Pd. — fortrinsvis Byg samt Hvede og Rug, hvilket er c. 4 Gange saa meget, som Aaret forud. — Disse store Tal vidne om, at den stigende Export af Smør og Flæsk ikke fremkommer uden store Udgifter, og bør derfor af enhver tænkende Landmand opfattes som en berettiget Opfordring til ham om at bestræbe sig for ikke at producere sine Varer dyrere end nødvendigt. — Det udenlandske Korn trænger sig ind her i Landet ved sin Prisbillighed; men for Oliekagers og Klids Vedkommende er det uomtvisteligt, at den store Tilførsel skyldes de danske Landmænds Efterspørgsel efter Varen, hvorfor disse tildels selv ere Skyld i de forholdsvis høje Priser, der betales i Sammenligning med de faldende Kornpriser. Det var derfor »et Ord i rette Tid«, at Proprietær Lawaetz, der staar som den erfarne Læremester i Kvæghold og Mælkeridrift, i Foraaret udstedte et Opraab til de danske Landmænd om at vente med at købe og saaledes mindske Efterspørgslen. Opraabet fandt stor Opmærksomhed og Tilslutning, drøftedes meget saavel i Fagpressen som imellem Mand og Mand og var vel nærmest Anledning til at f. Ex. Fyns Stifts patriotiske Selskab ved sit Delegeretmøde opstillede det Spørgsmaal til Diskussion »Hvorvidt kan Landbruget ved egne Midler gjøre sig mere uafhængig lige over for Konjunkturerne paa Foderstofmarkedet?« — nok er det, Priserne paa Handelsfoderstoffer ere faldne, men de maa helst falde noget mere endnu.
